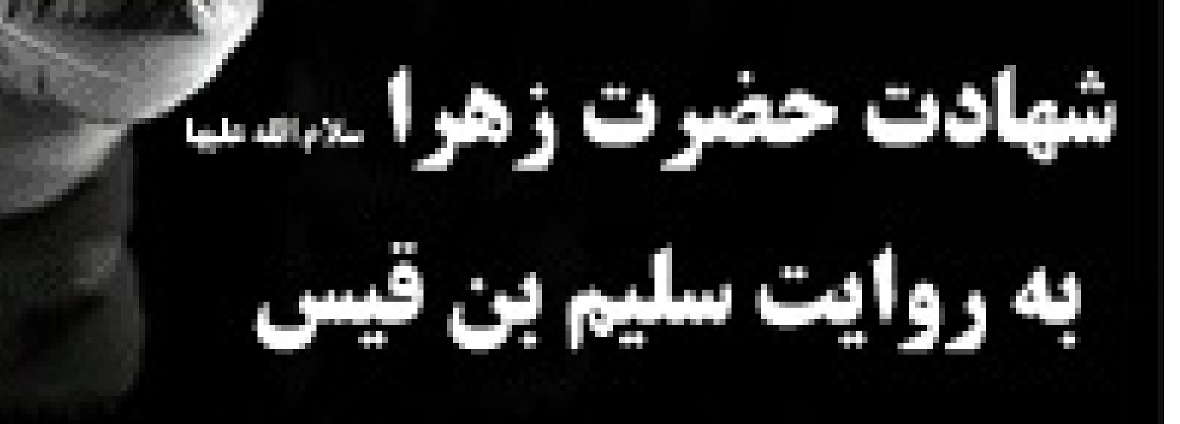

سید محمد باقر پوسایی

بسم الله الرحمن الرحیم

شهادت حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) به روایت سلیم بن قیس هلالی

نویسنده:

سید محمد باقر پوسایی

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

شهادت حضرت زهرا سلام الله علیها به روایت سلیم بن قیس

مشخصات کتاب

سرشناسه : پوسایی، محمد باقر

عنوان و نام پدیدآور : شهادت حضرت زهرا سلام الله علیها به روایت سلیم بن قیس/ محمد باقر پوسایی.

مشخصات نشر : اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری : ۳۰ ص.: مصور، نمونه.

یادداشت : عنوان روی جلد: شهادت حضرت زهرا سلام الله علیها به روایت سلیم بن قیس از دیدگاه کتب اهل سنت.

عنوان روی جلد : شهادت حضرت زهرا سلام الله علیها به روایت سلیم بن قیس.

موضوع : فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- شهادت

موضوع : فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- شهادت -- دفاعیه ها و ردیه ها

موضوع : فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. -- شهادت -- ماخذ

رده بندی کنگره : BP۲۷/۲/م۴۵الف۵ ۱۳۸۵

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۷۳

پیشگفتار

بسم الله الرحمان الرحیم

تقدیم به مهدی جان.بهترین دوستم که انگیزه اصلی ام از این کتاب بود.

ما در این کتاب میخواهیم شهادت حضرت فاطمه زهرا را با استفاده از کتاب سلیم بن قیس هلالی که از راویان ان ماجرا هست را اثبات کنیم و فقط هم به کتب اهل سنت استناد کرده ایم.

امید است مورد رضایت حضرت مولانا علی بن ابی طالب علیه الصلاه و السلام و مادرم حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها قرار بگیرد و لحظه ای از ظهور منجی عالم بشریت کم شود.

از تمام روحانیون،طلاب،دانشجویان و محققین دیگر خواهشمند است هرگونه مطلبی در زمینه سلیم بن قیس و کتابش از کتب

اهل سنت دارند و همچنین پیشنهادات و انتقادات و مشکلات علمی و ادبی

ص: ۱

این کتاب را برای بنده ارسال کنند.

سید محمد باقر پوسایی

Mposaiy۷۶@yahoo.com

با تشکر

یا علی مدد

شخصیت سلیم بن قیس راوی اول

سلیم بن قیس عامری هلالی از شیعیان و یاران نزدیک حضرت علی علیه السلام و نویسنده کتاب سلیم بن قیس است.

درباره دیدار ایشان با نبی اکرم اختلاف نظر است.اما این نظر مورد قبول است که ایشان،محضر امام علی علیه السلام و امام حسن مجتبی علیه السلام و امام حسین علیه السلام و امام سجاد علیه السلام و امام محمد باقر علیه السلام را درک کرده.و ائمه بزرگوار کلمات عجیبی در تائید این راوی گفته اند.

ایشان در زمان حجاج بن یوسف،به علت مشکلاتی با حجاج به ایران فرار میکند و کتابش را به ابان بن ابی عیاش میدهد و بعد از مدتی فوت میکند.

این شخص در کتب رجالی اهل سنت به طور نامشخص و با نام های دیگر هست.و هیچ دیدگاه جرحی هم درباره اش نیست.فقط زرکلی ایشان را از شیعیان حضرت علی میداند.همینطور برخی دیگر از علمای اهل سنت که دلیل توثیق ایشان است.

شخصیت ابان ابی عیاش راوی دوم

زندگی نامه ابان

ابان بن ابی عیاش،از زاهدان و و راویان اهل سنت و شیعه و از تابعین است که انس بن مالک را دیده و از او نقل حدیث کرده است.

به دلائل متعددی،برخی از علمای شیعه و اهل سنت نسبت به ایشان جبهه گرفته اند.اما همه قبول دارند که ایشان شیعه دوازده امامی بوده و از زاهدان و عابدان بوده.فقط در حدیث کمی به ایشان ایراد میگیرند.

ولی این مهم نیست.زیرا در زمینه کتاب سلیم بن قیس،ایشان فقط کتاب را گرفته و مدتی نگهداری کرده.از خودش حدیثی نقل نکرده.اگر هم کرده باشد

هم موثق است و هم حدیث را مینوشت.پس مشکلی در این زمینه ندارند.

در اثبات وثاقت ایشان همین بس که در اهل سنت(طبق نرم افزار جوامع الکلم)حدود ۵۰۰ حدیث از ایشان نقل شده.در کتب اربعه و وسائل الشیعه(طبق نرم افزار درایه النور)۶۲ حدیث نقل شده که همین،دلیل بر وثاقت این راوی است.

بسیاری از بزرگان حدیثی اهل سنت از ایشان نقل حدیث داشتند.در ادامه نظر ۲۶ عالم رجالی اهل سنت را در اثبات این راوی و رد ۲۶ نظر جرح این راوی را مینویسیم.

ایشان در اول رجب سال ۱۳۸ هجری قمری فوت میکند. ابان بن ابی عیاش از راویان اهل سنت است.نهضتی بین علمای اهل سنت به خصوص شعبه بن حجاج و دیگران افتاده که به هر شکل ممکن اثبات کنند ایشان ضعیف است تا جایی که در برخی موارد دروغ هم نوشته اند.ما در این مطلب میخواهیم اثبات کنیم که ایشان موثق است.

دلائل توثیق عام ابان بن ابی عیاش

۱- تعدد روایات

از ایشان(طبق نرم افزار جوامع الکلم) ۲۶۰ حدیث نقل شده است(که با اضافه کردن مکرارات به ۵۰۰ حدیث میرسد)که خود،دلیل بر اثبات ایشان است.

۲- نقل از راویان موثق و صحابه

ایشان از صحابه و افراد موثقی حدیث نقل میکندکه تعدادی را در این جا مینویسم:

انس بن مالک،حسن بصری،نافع غلام ابن عمر،عکرمه غلام ابن عباس،سعید بن مسیب،مجاهد بن جبر،عامر الشعبی،ابو صالح السمان،یحیی بن ابی کثیر،امام محمد باقر علیه السلام،سعید بن جبیر،محمد بن سیرین،عبیدالله بن عمر،حمید بن تیرویه،ابراهیم نخعی،محمد بن منکدر،عویمر بن مالک،عبدالله بن بریده،عبدالرحمان بن محمد،ابی بن کعب،عبدالله بن زید،سلمه بن دینار،شمر بن حوشب،منذر بن مالک،ابو عثمان نهدی،معاویه بن قره،محمد بن حنفیه،زراره بن اوفی،مسلم بن عمران،اوس بن عبدالله،رجا بن حیوه،بکر بن عمرو،زیاد بن کلیب،علا بن زیاد،طریف

بن مجالد،سعید بن یسار،مورق بن مشمرج،ابراهیم بن عبدالاعلی و بسیاری از راویان دیگر.

شخصی که به علم رجال مسلط باشد میداند این راویان موثق هستند و اکثر انها از راویان بخاری و مسلم هستند.شخصی که از این راویان نقل حدیث کند خود این از دلائل وثاقتش میشود.

۳- نقل بزرگان از ایشان

بسیاری از علمای حدیثی و راویان موثق اهل سنت به طور مستقیم از این راوی نقل حدیث دارند که تعدادی را در اینجا مینویسیم:

ابن ابی شیبه،سفیان ثوری،محمد زهری،معمر بن راشد،سفیان بن عینیه،حماد بن سلمه،یزید بن هارون،ابن جریح،قتاده بن دعامه،موسی بن اسماعیل،حماد بن زید،اسماعیل بن ابراهیم،شریک بن عبدالله،محمد بن فضیل،یحیی بن سعید،خالد بن عبدالله،جریر بن حازم،ابراهیم بن طهمان،هشام بن حسان،یونس بن عبید،همام بن یحیی،زائده بن قدامه،ابو حنیفه،مروان بن معاویه،علی بن مسهر،سلیمان بن طرخان،ابراهیم الفزاری،عبدالرحمان بن سلیمان،داود بن ابی هند،عبدالرحمان بن محمد،سعید بن عامر،فضیل بن عیاض.و دهها راوی دیگر.

این روات هم موثق و اکثر انها از راویان بخاری و مسلم هستند.شخصی که اینهمه راوی موثق و بعضا عالم اهل سنت از ایشان نقل حدیث میکند ضعیف نیست.

۴- نقل در کتب معتبر اهل سنت

تعداد زیادی از کتب معتبر اهل سنت به طور غیر مستقیم(با واسطه)از این راوی نقل حدیث دارند که اینجا به تعدادی از انان اشاره میکنیم:

سنن ابی داود،مصنف عبدالرزاق،سنن بیهقی،مسند و مصنف ابن ابی شیبه،امالی ابن بشران،حلیه الاولیا،اسد الغابه،تهذیب الکمال،مسند ابو حنیفه،التمهید،مسند شاشی،تفسیر یحیی بن سلام،جامع البیان،مسند ابی یعلی،تاریخ بغداد،مسند امام احمد بن حنبل،مسند شهاب،المعجم الکبیر،طبقات الکبری و دیگر کتب معتبر اهل سنت.

۵- خاندان راوی

ایشان از قبیله عبد القیس بودند(عبدالقیس بن افصی از افراد زمان جاهلیت بود که بعدها به بحرین مهاجرت میکند و در آن قبیله افراد بزرگی رشد میکنند.به نقل

از الاعلام زرکلی).و اگر به کتب رجالی مراجعه کنید میبینید که تمامی افراد این قبیله موثق بودند.

نظیر:احمد بن ابراهیم الدورقی،احمد بن الازهر،اسحاق بن سلیمان،علی بن حسن العبدی،قزعه مکی،محمد بن علی المروزی،یعقوب بن ابراهیم العبدی،یونس بن عبید العبدی،عبدالله بن سیره همدانی(که از صحابه است)

۶- قاعده اِن الزاهد الضابط،ثقه

یک قاعده رجالی در اهل سنت است که میگوید اگر یک عابد و زاهد،ضبط در حدیث داشته باشد حدیثش معتبر است.

این راوی طبق نظر همه علمای اهل سنت زاهد بوده.و در کتاب سلیم بن قیس هم مکتوب بوده و کتاب را نگهداری کرده است.پس در زمینه این کتاب ضبط داشته و حدیثش معتبر است.

دلائل توثیق خاص ابان بن ابی عیاش

۱ -مالک بن دینار(متوفی سنه ۱۲۳) میگوید ابان بن ابی عیاش طاووس قاریان است.

قال مالک بن دینار: أبان بن أبی عیاش طاوس القراء(الکامل فی الضعفا ج ۱ ص ۳۸۳/تقریب التهذیب ج ۳ ص ۹۱/تهذیب الکمال ج ۲ ص ۲۳)

۲-ایوب سختیانی(متوفی سنه ۱۳۱) میگوید من فقط خیر او را میدانم.

حدثنا حماد بن زید بإسناده ونحوه وزاد فذکرت ذلک لأیوب فقال ما زال یعرف بالخیر منذ کان(الکامل فی ضعفا ج ۱ ص ۳۸۲)

۳-سلم بن قیس میگوید:ابان نزد انس بن مالک(از بزرگان صحابه)حدیث مینوشت.

قال عثمان بن أبی شیبه وغیره عن عبد الله بن إدریس قلت لشعبه ما قولک فی مهدی بن میمون قال ثقه قلت فإنه حدثنی عن سلم العلوی أنه رأی أبان بن أبی عیاش یکتب عند أنس قال سلم العلوی الذی کان یری الهلال قبل الناس بلیلتین(تهذیب الکمال ج ۲ ص ۲۰ و دهها کتاب دیگر) جالب تر این است که شعبه انقدر از ابان متنفر بود که این شخص هم رد کرده است.اما امام احمد بن حنبل میگوید به جز خیر،چیزی از او نمیشناسم.

۴-حماد بن سلمه(متوفی سنه ۱۶۷)میگوید ابان بهتر از شعبه(بن حجاج)است!

عن ابن عائشه قال قال رجل لحماد بن سلمه یا أبا سلمه تروی عن أبان بن أبی عیاش قال وما شأنه قال إن

شعبه لا یرضاه قال فأبان خیر من شعبه(مختلف فیهم ابن شاهین ج ۱ ص ۴۰/تاریخ جرجان ج ۱ ص ۱۵۸)

از ابن عایشه نقل شده است که مردی به حماد بن سلمه گفت ای ابا سلمه از ابان بن ابی عیاش حدیث نقل میکنی؟حماد گفت و شان او چیست؟مرد گفت همانا شعبه از او راضی نیست.پس حماد گفت پس ابان بهتر از شعبه است!

حال به صورت کاملا مختصر درباره شعبه توضیح میدهیم که بعد بدانید ابان از ایشان بالاتر است:

شعبه بن حجاج متوفی سنه ۱۶۰ هجری قمری که تمام کتب صحاح سته از ایشان نقل حدیث کردند.بیش از ۱۶۰ نظر رجالی داده است و طبق نرم افزار جوامع الکلم ۲۱۳۲ حدیث بدون تکرار از ایشان نقل شده است.و دهها عالم اهل سنت به ایشان ثقه،امام،حافظ،حجت و حتی امیر المومنین در حدیث گفته اند.

وقتی به حماد بن سلمه میگویند شعبه،ابان را رد کرده.حماد میگوید ابان حتی از شعبه هم بهتر بود.

۵–ابا عوانه(متوفی سنه ۱۷۶)میگوید:حدیثی از حسن(بصری)ابلاغ نمیکنم به جز اینکه ان را به ابان بن ابی عیاش داده باشم.پس بر او میخواندم.

وَحَدَّثَنَا الْحَسَنُ الْحُلْوَانِيُّ قَالَ سَمِعْتُ عَفَّانَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَوَانَةَ قَالَ مَا بَلَغَنِى عَنِ الْحَسَنِ حَدِيثٌ إِلاَّ أَتَيْتُ بِهِ أَبَانَ بْنَ أَبِى عَيَّاشٍ فَقَرَأَهُ عَلَىَّ.(صحیح مسلم ج ۱ ص ۱۲ و چندین سند دیگر)

بررسی مختصر راویان

حسن بن علی حلوانی:از راویان بخاری و مسلم و به اجماع اهل سنت موثق است.

عفان بن مسلم:از راویان بخاری و مسلم و به اجماع اهل سنت موثق است.

ابو عوانه که از علمای اهل سنت است و نیازی به بحث ندارد.

حال جالب این است که اهل سنت برای پوشاندن این موضوع گفته اند که ابوعوانه از ابان نقل حدیث ندارد!خب.ابان ۳۸ سال قبل از ابوعوانه فوت کرده.یعنی

زمان فوت ابان،ابوعوانه نوجوان بوده.چطور ناقل حدیث باشد؟

۶ –یزید بن زریع(متوفی سنه ۱۸۲)میگوید: برای یک حدیث او را ترک کردم(یعنی بقیه احادیثش موثق است و فقط همین یک حدیث ضعیف است)

قال یزید بن زریع:ترکته لأنه روى عن أنس حديثا واحدا(اکمال تهذیب الکمال ج ۱ ص ۱۶۸)

۷–عمرو بن علی الفلاس(متوفی سنه ۲۴۹) میگوید او مرد صالحی بود.

وهو رجل صالح یکنی أبا إسماعیل(الکامل فی الضعفا ج ۱ ص ۳۸۱/تهذیب الکمال ج ۲ ص ۲۰/تهذیب التهذیب ج ۱ ص ۸۵)

۸–ابو زرعه(متوفی سنه ۲۶۴) میگوید حدیث ابان را ترک میکنم.اما ابان دروغگو نیست.

سئل أبو زرعه عن ابان بن ابی عیاش فقال: بصری متروک حدیثهولم یقرأ علینا حدیثه، فقیل له کان یتعمد الکذب ؟ قال لا، کان یسمع الحدیث من انس وشهر بن حوشب ومن الحسن فلا یمیز(الجرح و تعدیل ابن ابی حاتم ج ۲ ص ۲۹۶)

۹–ابن قتیبه دینوری(متوفی سنه ۲۷۶) میگوید ابان بن ابی عیاش،فقیه است.و این مطلب هم در بخش نوادر فی معارف مینویسد.

تفخر عبد القيس بأن من مواليها صالحاً المرى وهو مولى بنى مره من عبد القيس، وكان من أهل الخير، ويذهب إلى شىء من القدر، ومات بالبصره وعقبه بها...وبأن من مواليها: أبان بن أبى عياش الفقيه ويكنى أبا إسماعيل(المعارف ج ۱ ص ۹۷)

۱۰–ابو حاتم رازی(متوفی سنه ۲۷۵ یا ۲۷۷)میگوید:ابان بن ابی عیاش مرد صالحی بود و دلیل متروک الحدیث بودنش،سو حفظش است.

ابان بن ابی عیاش متروک الحدیث وکان رجلا صالحا لکن بلی بسوء الحفظ(الجرح و التعدیل ابن ابی حاتم ج ۲ ص ۲۹۶) بار دیگر یک حدیث را با چندین سند مختلف میاورد و به صحت حدیث ابان اعتراف میکند. وقد اقتصر أبو حاتم على الوجهين الأولين ، وذكر أن الوجه الأول هو الصحيح ، وهو حديث أبان(ابن ابی عیاش)(تحقیق جز من علل ابی حاتم ج ۱ ص ۳)

۱۱–ابن اثیر(متوفی سنه ۶۰۶) از ترمذی(متوفی سنه ۲۷۹)نقل میکند که ترمذی،یکی از احادیث ابان را حسن میداند.

وأخرجه عبد بن حميد قال :حدثنا قبيصه ،قال :حدثا سفيان ،عن أبان بن أبى عياش.كلاهعما – عامر ، وأبان – عن أبى الصديق ، فذكره.وقال الترمذى : هذا حديث حسن غريب.(جامع الاصول ج ۱۰ ص ۵۲۹) ترمذی در جای دیگر ابان را عابد قبول دارد و فقط به حدیثش کمی گیر میدهد که پاسخ دادیم

در اینجا حدیث نیست و فقط نگهداری کتاب سلیم بوده است: قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبَانُ بْنُ أَبِى عَيَّاشٍ وَإِنْ كَانَ قَدْ وُصِفَ بِالْعِبَادَةِ وَالِاجْتِهَادِ فَهَذِهِ حَالُهُ فِى الْحَدِيثِ(سنن ترمذی ج ۱۲ ص ۴۹۶)

۱۲–حمد بن عمرو البزار(متوفی سنه ۲۹۲)میگوید:من از خداوند شرم میکنم که بگویم ابان بن ابی عیاش دروغ میگوید

قال البزار : إني لأستحي من الله عز وجل أن أقول إن أبان بن أبي عياش وصالحا المرى كذابان(اکمال تهذیب الکمال ج ۱ ص ۱۶۸ از ایضاح الاشتباه نقل کرده است)

۱۳–الموتمن بن احمد معروف به ساجی(متوفی سنه ۳۰۷)میگوید:او مردی صالح و بسیار بخشنده بود.

كان رجلا صالحا سخيا(تهذيب التهذيب ابن حجر ج ۱ ص ۸۶/اکمال تهذیب الکمال ج ۱ ص ۱۶۸)

۱۴–حسین بن علی خراسانی طوسی(متوفی سنه ۳۰۸) یکی از احادیث ابان را حسن میداند.

نا محمد بن عبد الله بن يزيد المقرىء نا مروان ابن معاويه الفزارى عن أبان بن أبى عياش عن أبى تميمه الهجيميعن الأشعرى قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من صام الدهر ضيق الله عليه جهنم حتى تتركه وقال بيده هكذا وعقد تسعين.هذا حديث حسن غريب(مستخرج طوسی ج ۳ ص ۴۲۸)

۱۵–ابو جعفر طبری(متوفی سنه ۳۱۰)میگوید:او مرد صالح و بخشنده ای بود.

هو " أبان بن أبي عياش فيروز " ، مولى عبد القيس ، كان رجلا صالحًا سخيًّا(تفسیر طبری ج ۱۵ ص ۶۵)

او ابان بن ابی عیاش فیروز است.مولی عبدالقیس.او مردی صالح و بخشنده بود.

۱۶–ابن حبان(متوفی سنه ۳۵۴) میگوید او از عابدان بود که از انس بن مالک،حدیث میشنید.

كان من العباد سمع من أنس أحاديث وجالس الحسن فكان يسمع من كلامه, فإذا حدث به جعل كلام الحسن عن أنس مرفوعا, وهو لا يعلم, ولعله حدث عن أنس بأكثر من ألف وخمسمائه حديث, ما لكثير شيء منها أصل(تقریب التهذیب ج ۳ ص ۹۱) بار دیگر ذهبی از ابن حبان نقل میکند او از عابدانی است که شب را قیام و روز را روزه میگرفت. قال ابن حبان: كان أبان من العباد الذى يسهر الليل بالقيام، ويطوى النهار بالصيام(ميزان الاعتدال ج ۱ ص ۱۲)

۱۷–طبرانی(متوفی سنه ۳۶۰)یکی از احادیث ابان را صحیح میداند که بالاترین درجه صحت یک حدیث است.

والصحيح ما

روراه الحجاج بن المنهال عن همام عن أبان...(الدعا ج ۲ ص ۱۴۵)

۱۸–ابن عدی(متوفی سنه ۳۶۵)میگوید امید وارم که او به کذب اعتماد نمیکرد.

ارجو أنه لا یتعمد الکذب، وعامه ما أتی به من جهه الرواه عنه(میزان الاعتدال ج ۱ ص ۱۴)

۱۹–ابن شاهین(متوفی سنه ۳۸۵) ابان را دارای ضبط میداند.

عن جابر ، قال کان أهل مکه یکتبون ، وأهل المدینه لا یکتبون وقد اتخذ الکتاب جماعه من الصحابه والتابعین وأمر بها منهم علی بن أبی طالب ، والحسن بن علی بن أبی طالب.... وأبان بن أبی عیاش ، وجماعه(ناسخ الحدیث و منسوخه ج ۲ ص ۳۱۹) جالب این است که همین عالم که در اینجا گفته این راوی دارای ضبط است،این راوی را در جای دیگر جرح کرده که در بخش رد جرحیات ابان به ان پاسخ میدهیم.

۲۰–ابن حزم(متوفی سنه ۴۵۶)میگوید یکی از احادیث ابان را،حنفی ها من جمله امام اعظم ابوحنیفه تائید کرده است.

وَاحْتَجَّ الْحَنَفِيُّونَ فِي ذَلِكَ بِمَا رُوِّينَاهُ مِنْ طَرِيقِ الْحُذَافِيِّ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ قَالَ: أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ شُرُوسٍ، أَخْبَرَنِي حَفْصُ بْنُ سُلَيْمَانَ الْكُوفِيُّ، أَخْبَرَنِي أَبَانُ، عَنْ أَنَسٍ: أَنَّ رَجُلاً اشْتَرَى بَعِيرًا وَاشْتَرَطَ الْخِيَارَ أَرْبَعَةَ أَيَّام، فَأَبْطَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْبَيْعَ وَقَالَ: إنَّمَا الْخِيَارُ ثَلاَثَهُ أَيَّام قَالَ الْحُذَافِيُّ: وَحَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، حَدَّثَنَا رَجُلٌ سَمِعَ أَبَانًا يَقُولُ: عَنِ الْحَسَنِ اشْتَرَى رَجُلٌ وَجَعَلَ الْخِيَارَ أَرْبَعَةَ أَيَّامٍ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم : الْبَيْعُ مَرْدُودٌ وَإِنَّمَا الْخِيَارُ ثَلاَثَهُ أَيَّام .(المحلی ج ۸ ص ۳۷۲) اثبات صحت یک حدیث توسط عالم بزرگی مثل امام ابوحنیفه با انهمه سخت گیری یعنی اینکه راویان ان من جمله ابان بن ابی عیاش،در درجه بالایی از وثاقت هستند.زیرا امام ابوحنیفه بسیار روی حدیث سخت گیر بود.پس ابان موثق است.

۲۱–خطیب بغدادی(متوفی سنه ۴۶۳) نام ابان را هم ردیف بزرگان حدیث اهل سنت میداند.

وممن سمی لنا أنه کان یصحح العمل بأحادیث الإجازه ویری قبولها من المتقدمین الحسن البصری ، ونافع مولی

عبـد الله بن عمر ، وابن شـهاب الزهری ، وربیعه بن أبی عبد الرحمن ، ویحیی بن سـعید الأنصاری ، وقتاده بن دعامه ، ومکحول الشامی ، وأبان بن أبی عیاش و ...(الکفایه فی علم الروایه ج ٣ ص ١٣۴)

٢٢–قاضی عیاض(متوفی سنه ۵۴۴)میگوید:ابان بن ابی عیاش دروغگو نیست.

فإن ائان وهو ابن ائی عیاش یإن ضـعف فلم یرم بتهمه الکذب(اکمال المعلم شرح صحیح مسلم ج ١ ص ١٧٧) و انقدر ایشان از ابان دفاع کرده که نووی در شرح صحیح مسلم(ج ١ ص ١١۵)مجبور شده قاضی عیاض را رد کند!

٢٣–ذهبی(متوفی سنه ٧۴٨) میگوید او زاهد بود.

أبان بن أبی عیاش [د] فیروز.وقیل دینار الزاهد أبو إسماعیل البصری.(میزان الاعتدال ج ١ ص ١٠)

٢۴–شیخ علی بن عبدالخالق قرنی (متوفی سنه ٧۵۶) میگوید ابان که رحمت خداوند بر او باد.

هاهو إبان بن عیاش علیه رحمه الله یقول:.....(خطب و محاضرات ج ١٢ ص ٩ طبق نرم افزار مکتبه الشامله)

٢۵–ابن نجار(متوفی سنه ٩٧٢) درباره ابان میگوید فقیه و از عابدانی که تمام شب را قیام میکنند و تمام روز را روزه هستند.

أبان بن أبی عیاش، الفقیه أبو إسـماعیل، مولی بنی عبـد القیس، من أهل البصـره. یحدث عن أنس والحسن، وروی عنه الثوری. وکان من العباد الذین یسهرون اللیل بالقیام، ویطوی النهار بالصیام(شرح الکوکب المنیر ج ٢ ص ۴۶٠)

٢۶–البانی(متوفی سنه ١۴٢٠) میگوید:ابان او پسر ابو عیاش است که زاهد و اهل شهر بصره بوده است.

أما أبان فهو ابن أبی عیاش الزاهـد البصـری در جای دیگر یکی از احادیث ابان را،حـدیث حسن میدانـد.(حدیث حسن حدیثی است که یک درجه از صـحیح کمتر باشـد). أنا عمران القطان: نا قتاده وأبان کلاهما عن خلَیْد العَصَرِی عَنَ أم الدرداء عن أبی الدرداء.

قلت: وهذا إسـناد حسن إن شاء الله تعالی(صـحیح ابو داود ج ٢ ص ٣١۴) بار دیگر در کتاب صـحیح الترغیب،یکی از احادیث ابان را صحیح لغیره معرفی کرده است که دومین درجه اعتبار حدیث است. (صحیح لغیره)

وروی عن أبی سعید الخدری رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه

وسلم :

إن لله تبارك وتعالى عتقاء فى كل يوم وليله - يعنى فى رمضان - وإن لكل مسلم فى كل يوم وليله دعوه مستجابه(صحيح الترغيب ج ۱ ص ۲۴۲) همانطور که گفتیم برخی از علمای اهل سنت،اصرار شدیدی مبنی بر رد این راوی دارند.حتی بدون هیچ دلیلی.در اینجا برخی از ان ها را مطرح کرده و پاسخ میدهیم تا بدانید این راوی مجروح نشده و با دلائل پوچ،ایشان را میخواهند رد کنند.

۱–علی بن مسهر(متوفی سنه ۱۸۹)میگوید حمزه(متوفی سنه ۱۵۶)در خواب دید که پیامبر،احادیث ابان را قبول ندارد!

عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ قَالَ سَمِعْتُ أَنَا وَحَمْزَةُ الزَّيَّاتُ مِنْ أَبَانَ بْنِ أَبِى عَيَّاشٍ نَحْوًا مِنْ أَلْفِ حَدِيثٍ قَالَ عَلِيٌّ فَلَقِيتُ حَمْزَةَ فَأَخْبَرَنِى أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِى الْمَنَامِ فَعَرَضَ عَلَيْهِ مَا سَمِعَ مِنْ أَبَانَ فَمَا عَرَفَ مِنْهَا إِلَّا شَيْئًا يَسِيرًا خَمْسَةً أَوْ سِتَّةً(صحیح مسلم ج ۱ ص ۶۵)

پاسخ به این نظر:

اولا خواب حجت نیست که هرکسی خواب ببیند و با آن بتواند راوی را رد کند.انهم راوی که اختلاف نظر روی او است.اگر مقبول است من هم خواب دیدم که پیامبر فرمود بخاری دروغگوست!ایا برادران اهل سنت قبول میکنند؟

دوما علی بن مسهر که این را گفته خودش از ابان نقل حدیث میکند!در دو حدیث که در کتب مطالب العالیه ابن حجر و اتحاف الخیره بوصیری از ابان نقل حدیث میکند.چرا این راوی که خودش این ماجرا را نقل کرده از راوی نقل حدیث دارد؟یا خواب حمزه را قبول نداشته یا این حرف را نزده و به ایشان نسبت داده اند یا کم عقل بوده که با وجود عدم رد راوی انهم به این شکل؛باز هم از راوی نقل حدیث میکند.کدام؟

۲–شعبه بن حجاج(متوفی ۱۶۰)

شعبه یکی از علمایی بوده

است که این راوی را به شدت تضعیف کرده.در حدی که حوینی میگوید دلیل ترک حدیث ابان،نظر شعبه بوده.

أبان بن أبی عیاش لما تکلم فیه شعبه ترک الناس حدیثه(شرح صحیح بخاری ج ۱ ص ۱۴)

خب.ما میگوییم شعبه در علم حدیث خبره بوده.اما در علم رجال نبوده.زیرا:

بسیاری از افراد موثق را رد کرده.مثل اوس بن ضمعج نخعی و زبیر بن خریت بصری و جعفر بن ابی وحشیه.

بسیاری از افراد ضعیف را توثیق کرده مثل حجاج بن ارطاه و مقاتل بن سلیمان ازدی.

گفته از ابان حدیث ننویسید.اما از راویان ضعیف حدیث نقل میکند.مثل طلحه بن عمرو حضرمی.

پس نظرات رجالی ایشان مردود است.

۳-سفیان ثوری(متوفی سنه ۱۶۱)

ایشان هم مثل دارقطنی و نسائی و دیگران،ابوحنیفه را رد کرده.پس مثل انها است.

۴-وکیع بن جراح(متوفی سنه ۱۹۶)

این شخص هم در زمینه رجال خبره نیست.به طور مثال جابر بن یزید الجعفی که ضعیف است را توثیق کرده.همینطور علی بن عاصم را.

۵- عبدالرحمان بن مهدی(متوفی سنه ۱۹۸)

ایشان هم بسیار سخت گیر مخصوصا در زمینه مذهب بوده.عبدالله بن شریک عامری را به علت شیعه بودن رد میکند با اینکه موثق است.ابان هم همینطور رد کرده.

۶-یحیی بن سعید القطان(متوفی سنه ۱۹۸)

ایشان هم بسیار سخت گیر بوده.افراد موثقی مثل عبدالحمید بن جعفر انصاری را رد کرده

۷- محمد بن سعد(متوفی سنه ۲۳۰)

یحیی بن معین ایشان را تضعیف کرده.در ضمن ایشان هم مثل بقیه سخت گیر بوده و افرادی مثل عبدالحمید بن عبدالرحمان الحمانی

۸- یحیی بن معین(متوفی سنه ۲۳۳)

ایشان هم سخت گیر بوده و برخی جاها افراد موثق را تضعیف کرده مثل ایوب بن هانی.

خب.در اینجا علمایی که ابان را تضعیف کرده انـد بررسـی کردیم.دیدید که نظر هیچکدام معتبر نیست و بدون دلیل،ایشان را توثیق کرده اند.

حتی اگر این را هم قبول

ص: ۱۲

نکنیم باز هم اختلاف روی راوی باعث حسن الحدیث شدن راوی میشود که در مسائل تاریخی،حدیث حسن هم معتبر است.

۹– علی بن مدینی(متوفی سنه ۲۳۴)

ایشان هم در زمینه رجال خبره نبود و بسیاری از افراد موثق را تضعیف کرده.مثل مصعب بن مقدام

۱۰– احمد بن حنبل(متوفی سنه ۲۴۱)

ایشان هم بعضی جاها سخت گیری کرده اند.تا حدی که ابوحنیفه هم رد کرده است.و معلی بن منصور را.

۱۱– عمرو بن علی الفلاس(متوفی سنه ۲۴۹)

ایشان میگوید که یحیی و عبدالرحمان از ابان حدیث نقل نمیکنند.خب.این هم دلیل رد راوی نیست.مثال میزنم.رباحبنأبی از راویان صحیح مسلم و موثق است.اما با این حال این دو شخص از او حدیث نقل نمیکنند.

۱۲–ابراهیم جوزجانی(متوفی سنه ۲۵۹)

این شخص هم خبره نیست.به طور مثال ابوحنیفه که امام اعظم و رئیس مکتب حنفیه است را هم تضعیف کرده.ابراهیم بن یوسف را هم رد کرده با اینکه موثق است.

۱۳– ابوحاتم رازی(متوفی سنه ۲۷۵)

ایشان از افرادی هست که ابان را توثیق کرده.بعد جرح کرده.ایشان در زمینه تضعیف راوی فعال بوده.به طور مثال عبدالرزاق بن همام که از بزرگترین راویان اهل سنت هست را نوشته لا یحتجج به.

۱۴– نسائی(متوفی سنه ۳۰۳)

ایشان که در سخت گیری بسیار مشهورند.بسیاری از راویان را تضعیف کرده اند.مثل ابوحنیفه

۱۵– ابو عوانه(متوفی سنه ۳۱۶)

ایشان عالم حدیث است.در زمینه رجال خبره نیست.تعداد نظرات رجالی ایشان هم بسیار کم است(طبق نرم افزار جوامع الکلم فقط ۳۰ تا) در زمینه رجال هم اشتباهاتی داشته و بسیاری از افراد موثق را تضعیف کرده.مثل محمد بن جحاده ازدی

۱۶– ابو جعفر عقیلی(متوفی سنه ۳۲۲)

ایشان در ضعفا الکبیر نام ابان را نوشته.اما دلیل تضعیف نیست.زیرا بسیاری از راویان موثق و حتی علما را هم انجا نوشته.مثل امام موسی کاظم را هم نوشته.اما دلیل تضعیف امام نیست.حتی ابوحنیفه را هم نوشته.

۱۷– ابو عبید اجری(متوفی سنه ۳۶۰) از ابو داود نقل کرده که ابوداود گفته از ابان حدیث ننویسید.

قلت لأبی داود أبان بن أبی عیاش یکتب حدیثه

ص: ۱۳

قال لا یکتب حدیث أبان(سوالات ابو عبید اجری از ابو داود ج ۱ ص ۳۱۹)

ما در اینجا یک سوال داریم.

اگر ابوداود این حرف را زده پس چرا خود ابوداود از ابان نقل حدیث کرده؟(سنن ابو داود کتاب الصلاه باب ۹ ج ۱ ص ۱۷۰)

۱۸- جرجانی(متوفی سنه ۳۶۵)

ایشان هم بسیار سخت گیر بوده.زیرا ابوحنیفه هم رد کرده که امام اعظم اهل سنت است.چه برسد به راویان دیگر.

۱۹- ابو زرعه(متوفی سنه ۳۷۵)

ایشان ابان را تضعیف کرده اما نوشته که ابان دروغگو نیست.و دلیل ضعفش را عدم تمییز بین شهر بن حوشب و حسن بصری و انس بن مالک میداند.که در کتاب سلیم بن قیس این مشکل وجود ندارد.خیلی از افراد موثق هم تضعیف کرده.مثل عبدالرحمان بن مهدی

۲۰-ابو احمد حاکم نیشابوری(متوفی سنه ۳۷۸)

حاکم در زمینه رجال معتبر نیست.در کتاب مستدرکش هزاران روایت ضعیف هست اما نوشته صحیح بر شرط بخاری یا مسلم.همانطور که ابان را تضعیف کرده بسیاری از افراد موثق نظیر محمد بن عزیز را رد کرده درحالی که موثق است.

۲۱- دار قطنی(متوفی سنه ۳۸۵)

ایشان هم از جمله علمایی است که ابوحنیفه را تضعیف کرده.یعنی در رجال بسیار سخت گیر بوده است.

۲۲- ابو نعیم اصفهانی(متوفی سنه ۴۳۰)

ایشان هم بسیاری را الکی تضعیف کرده.به طور مثال محمد بن عبدالله حضرمی هم همه توثیق کرده اند اما ایشان نوشته متروک الحدیث طبق نظر همه!

۲۳-بیهقی(متوفی سنه ۴۵۸)

ایشان هم بسیاری از افراد موثق را تضعیف کرده.مثل عاصم بن ضمره السلولی.پس ایشان هم معتبر نیست.

۲۴- ابن طاهر(متوفی سنه ۵۰۷)

ایشان اولا از خوارج بوده.دوما بسیاری از علما ایشان را رد کرده اند.پس نظر ایشان معتبر نیست.

۲۵–ذهبی(متوفی سنه ۷۴۸)

ذهبی در کتاب المغنی فی الضعفا نام ایشان را نوشته.اما این دلیل ضعف نیست.چون افراد موثق زیادی در این کتاب هستند که تضعیف شده اند.مثل

ص: ۱۴

ابان بن تغلب که خود ذهبی در ادامه ابان را توثیق میکند.

۲۶–ابن حجر عسقلانی(متوفی سنه ۸۵۲)

اشاره

ایشان بسیاری را من جمله ابو داود طیالیسی رد کرده.با اینکه موثق است.

کتاب سلیم بن قیس

۱ –ابن ندیم(متوفی سنه ۴۳۸)

ایشان کتاب سلیم را در ج ۱ ص ۳۰۷ از کتابش نام میبرد و معرفی میکند.

۲–زرکلی(متوفی سنه ۱۳۹۶)

ایشان در الاعلام ج ۳ ص ۱۱۹ کتاب سلیم را نام میبرد و توضیح میدهد.

بقیه علمای اهل سنت با نام های دیگر از این کتاب اسم میبرند.مثلا الوسی از این کتاب بنام"کتاب ابوبکر بن ابی عیاش" نام میبرد

۳–جعفر بن محمد نسفی(متوفی سنه ۴۳۲)

ایشان درباره کتاب سلیم مینویسد:کتاب سلیم من الأصول المشهوره المتداوله فی العصور القدیمه المعتمد علیها عند محدثی الفریقین وحمله التاریخ

ترجمه:کتاب سلیم از اصول مشهور و متداول در عصر های گذشته بوده و راویان هر دو فرقه شیعه و سنی به آن اعتماد داشتند و در تاریخ حمل شده است(در طول تاریخ این کتاب مانده است و از بین نرفته است).

حال درباره جعفر بن محمد نسفی:

ذهبی میگوید:الإِمَامُ، الحَافِظُ، المُجَوِّدُ، المصَنِّفُ(سیر اعلام النبلا ج ۳۴ ص ۶۹)

زرکلی میگوید: فقیه، له اشتغال بالتاریخ.من رجال الحدیث(الاعلام ج ۲ ص ۱۲۸)

اینکه یک عالم و نویسنده بزرگ اهل سنت انهم در سال ۴۳۲ درباره کتاب سلیم اینطور بگوید از دلائل متقن برای اثبات اصل کتاب است.

شهادت حضرت زهرا به روایت سلیم بن قیس

۱- آتش زدن درب خانه و مضروب ساختن حضرت زهرا

ودعا عمر بالنار فأضرمها فی الباب ثم دفعه فدخل فاستقبلته فاطمه علیها السلام وصاحت:(یا أبتاه یا رسول الله) فرفع عمر السیف وهو فی غمده فوجأ به جنبها فصرخت:(یا أبتاه) فرفع السوط فضرب به ذراعها فنادت: (یا رسول الله، لبئس ما خلفک أبو بکر وعمر)(حدیث چهارم)

ترجمه:خلیفه دوم اتش طلبید و آن را بر در خانه شعله ور ساخت و سپس

ص: ۱۵

در را فشار داد و باز کرد و داخل شد.حضرت فاطمه در مقابل او امد و فریاد زد ای پدرم ای فرستاده خدا.خلیفه دوم شمشیر را درحالیکه در غلافش بود بلند کرد و به پهلوی حضرت فاطمه زد.حضرت فاطمه ناله زد ای پدرم.خلیفه دوم تازیانه را بلند کرد و بازوی حضرت فاطمه زد.آن حضرت مجدد صدا زد ای فرستاده خدا.ابوبکر و عمر با بازماندگانت چه بد رفتاری کرده اند.

از اهل سنت،الوسی در تفسیرش ج ۲ ص ۴۸۳ این را از کتاب ابان نقل میکند.

۲– شهادت حضرت زهرا و حضرت محسن

وقد کان قنفذ لعنه الله ضرب فاطمه علیها السلام بالسوط – حین حالت بینه وبین زوجها وأرسل إلیه عمر: (إن حالت بینک وبینه فاطمه فاضربها) – فألجأها قنفذ لعنه الله إلی عضاده باب بیتها ودفعها فکسر ضلعها من جنبها (۱) فألقت جنینا من بطنها. فلم تزل صاحبه فراش حتی ماتت صلی الله علیها من ذلک شهیده(حدیث چهارم)

ترجمه:قنفذ که لعنت خدا بر او و تمام یاران و هم فکرانش باد حضرت فاطمه را با تازیانه زد آن هنگام که خود را بین او و شوهرش قرار داد.و خلیفه دوم پیغام فرستاد که اگر حضرت فاطمه بین تو و او مانع شد او را بزن.قنفذ که لعنت خدا بر او و تمام یاران و هم فکرانش باد حضرت زا به سمن چهارچوب در خانه اش کشاند و در را فشار داد به طوری که استخوانی از پهلوی حضرت شکست و جنینی سقط شد(فرزند حضرت فاطمه که حضرت محسن میباشد)و همچنان در بستر بود تا در اثر همان شهید شد.

۳– تهدید به قتل حضرت مولانا علی بن ابی طالب علیه السلام

فقال عمر لأبی بکر – وهو جالس فوق المنبر –: ما یجلسک

فوق المنبر وهذا جالس محارب لا يقوم فينا فيبايعك؟ أو تأمر به فيضرب عنقه؟(حديث چهارم)

ترجمه:پس خليفه دوم به خليفه اول در حالی که خليفه اول روی منبر نشسته بود گفت چطور بالای منبر نشسته ای و اين مرد(حضرت علی عليه السلام)نشسته و قصد جنگ دارد و بلند نميشود که با تو بيعت کند.دستور بده گردنش را بزنيم.

۴- طرز بيعت حضرت علی عليه السلام

ثم قال: قم يا بن أبی طالب فبايع. فقال: فإن لم أفعل؟ قال: إذا والله نضرب عنقك(حديث چهارم)

سپس گفت ابی پسر او طالب بلند شو و بيعت کن.پس حضرت گفت اگر بيعت نکنم چه ميشود؟گفت به خدا قسم گردنت را ميزنيم.

تمام اين مطالب با چند مطلب ديگر در حديث چهل و هشتم اين کتاب تکرار ميشود که از تمام خوانندگان ميخواهيم آن حديث را که کامل تر و مفصل تر است را حتما بخوانند.

بررسی راويان حديث چهارم

۱-ابان بن ابی عياش:در قبل،ايشان را توثيق کرده ايم.

۲-سليم بن قيس هلالی:در قبل ايشان را توثيق کرده ايم.

۳-سلمان فارسی:از بزرگان صحابه و ياران نزديک حضرت علی عليه السلام که از راويان صحيح بخاری و مسلم هم هست و ابو حاتم و ابن حبان و ابن حجر و ابن عبدالبر اندلسی و محمد بخاری،صحابی بودن ايشان را تائيد کرده اند.

۴-امام علی بن ابی طالب عليه السلام:نيازی به بررسی ندارد.

بررسی راويان حديث چهل و هشتم

۱- ابان بن ابی عياش:در قبل ذکر شده است.

۲- سليم بن قيس هلالی:در قبل ايشان را توثيق کرده ايم.

۳- عبد الله بن عباس:از بزرگان صحابه و در ميان صحابه بيشترين نقل حديث را دارد.از راويان صحيح بخاری و مسلم.ابن حبان و ابو حاتم و ذهبی و ابن حجر

هم صحابی بودن ایشان را در کتبشان نوشته اند.

وقایع امده در این کتاب بسیار زیاد است.ما فقط به این مطالب اکتفا میکنیم و بقیه را به عهده خواننده محترم میگذاریم که این کتاب را بنام کتاب سلیم بن قیس هلالی به زبان عربی یا کتاب اسرار ال محمد به زبان فارسی مطالعه فرمایند.

امید است این کتاب موجب گوشه چشمی حضرت مولانا امیر المومنین امام علی بن ابی طالب علیه الصلاه و السلام باشد.

خاک کف پای غلام غلامان قنبر علیه السلام که غلام حضرت علی علیه السلام است.

سید محمد باقر پوسایی

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹